

Dosarul nr.2r-103/24
2-22010639-01-2r-26022024

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. M. Popescu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

Î N C H E I E R E

29 mai 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Bascus Auto” și Chițeniuc Adrian, reprezentați de avocatul, Postovanu Grigore,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Bascus Auto” și Chițeniuc Adrian împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Unioninfo” și Bucicov Ivan cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 29 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel,

a c o n s t a t a t:

La 25 ianuarie 2022, SRL „Bascus Auto” și Chițeniuc Adrian au depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Unioninfo” și Bucico Ivan cu privire la încasarea în mod solidar de la pârâți în beneficiul SRL „Bascus Auto” a prejudiciului material în sumă de 732 345,79 de lei, cauzat prin contravenție, încasarea în mod solidar de la pârâți în beneficiul lui Chițeniuc Adrian a prejudiciului material în cuantum de 15 561,86 de lei și prejudiciului moral în mărime de 15 000 de lei, cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 02 octombrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central cerere de chemare în judecată depusă de SRL „Bascus Auto” și Chițeniuc Adrian, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 02 octombrie 2023 reprezentantul apelanților SRL „Bascus Auto” și Chițeniuc Adrian, avocatul Postovanu Grigore, a declarat apel în termen, depunând cerere de apel nemotivată.

Prin încheierea din 20 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SRL „Bascus Auto” și Chițeniuc Adrian, reprezentați de avocatul Postovanu Grigore, împotriva hotărârii din 02 octombrie 2023 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, comunicându-le acestora despre necesitatea

depunerii unei cereri de apel în conformitate cu dispozițiile art. 365 din Codul de Procedură civilă, acordându-le pentru aceasta un termen până la data de 16 ianuarie 2024, ora 17:00. S-a explicat apelanților că, în cazul în care nu vor lichida neajunsurile indicate în prezenta încheiere, în interiorul termenului acordat de instanță, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate, va fi restituită.

Prin încheierea din 29 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit apelul declarat de SRL „Bascus Auto” și Chițeniuc Adrian, reprezentate de avocatul, Postovanu Grigore, împotriva hotărârii din 02 octombrie 2023 a Judecătorei Bălți, sediul Central, din motivul neînlăturării, în interiorul termenului acordat de instanță, a neajunsurilor indicate în încheierea din 20 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți.

La 14 februarie 2024, SRL „Bascus Auto” și Chițeniuc Adrian, reprezentați de avocatul, Postovanu Grigore, au depus cerere de recurs împotriva încheierii din 29 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii contestate.

În motivarea recursului, recurenții au invocat că, soluția adoptată prin încheierea de restituire a cererii de apel este rezultatul unei interpretări formaliste, care ignoră în totalitate dreptul fundamental de acces la justiție al recurentului. Or, recurentul a fost în imposibilitate de a îndeplini cerințele prevăzute în încheierea din 20 decembrie 2023 a Curții de Apel Bălți, deoarece aceasta nu i-a fost comunicată.

Așadar, a menționat reprezentantul recurenților, avocatul Postovanu Grigore, că la 21 decembrie 2023 a recepționat un email de la Curtea de Apel Bălți, însă acesta era fără conținut și nu avea atașat nici un fișier.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimaților la data de 26 februarie 2024 (f.d. 219).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea de restituire a cererii de apel în data de 29 ianuarie 2024, iar cererea de recurs a fost depusă la 14 februarie 2024.

Materialele cauzei atestă expedierea către reprezentantul recurenților avocatul, Postovanu Grigore, a copiei încheierii instanței de apel, prin intermediul poștei electronice la 29 ianuarie 2024 (f.d.204).

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui recursul declarat de SRL „Bascus Auto” și Chițeniuc Adrian, reprezentați de avocatul, Postovanu Grigore, împotriva încheierii din 29 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți, din motivele ce succed.

În contextul prevederilor art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost

depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, cererea de recurs a fost depusă de către SRL „Bascus Auto” și Chițeniuc Adrian, reprezentați de avocatul, Postovanu Grigore, împotriva încheierii din 29 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți, la 14 februarie 2024 (f.d. 210-213).

În temeiul art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Deși, legea prevede expres termenul de declarare a recursului, SRL „Bascus Auto” și Chițeniuc Adrian, reprezentați de avocatul, Postovanu Grigore, au depus cererea de recurs doar la data de 14 februarie 2024, prin intermediul poștei electronice (f.d.210-213), fără a solicita repunerea în termen.

În context, urmează a fi învederate prevederile art. 116 alin.(1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Drept urmare, solicitarea de repunere în termen pentru îndeplinirea unui act de procedură este o prioritate a recurentului și nu poate fi soluționată, din oficiu, de către instanța de recurs. Repunerea în termenul de recurs putea fi soluționată doar în condițiile în care recurentul ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, însă la caz nu s-a solicitat repunerea în termen.

În altă ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că, recursul declarat împotriva încheierii din 29 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți, nu poate fi considerat a fi depus în termen, în condițiile în care, materialele cauzei atestă expedierea către reprezentantul recurenților avocatul, Postovanu Grigore, a copiei încheierii instanței de apel, prin intermediul poștei electronice la 29 ianuarie 2024 (f.d.204). Totodată la materialele cauzei este confirmarea care atestă recepționarea de către reprezentantul recurenților avocatul, Postovanu Grigore, a copiei încheierii, conform mențiunii „recepționat”, efectuate de către acesta, prin intermediul poștei electronice, la 29 ianuarie 2024, ora 15:55 (f.d.205).

În sensul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe

parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În conformitate cu art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Respectiv, termenul de 15 zile de declarare a recursului a început să curgă la 30 ianuarie 2024 – ziua imediat următoare datei comunicării încheierii instanței de apel.

În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, în speță, a fost omis termenul legal de declarare a recursului, or, în condițiile expuse, recurentul cunoscând soluția pronunțată de instanța de apel și intervalul de timp acordat pentru contestarea acesteia, și anume până la 13 februarie 2024, a depus cererea de recurs la 14 februarie 2024, nesolicitând repunerea în termen a recursului și neinvocând careva argumente ce ar justifica omiterea termenului de a exercita dreptul de atac.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO.

Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

De altfel, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Art. 10 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de SRL „Bascus Auto” și Chițeniuc Adrian, reprezentati de, avocatul Postovanu Grigore, împotriva încheierii din 29 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 269-270, art. 424 alin. (2), art. 426¹ alin.(1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Bascus Auto” și Chițeniuc Adrian, reprezentați de avocatul, Postovanu Grigore, împotriva încheierii din 29 ianuarie 2024 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Bascus Auto” și Chițeniuc Adrian împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Unioninfo” și Bucicov Ivan cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin contravenție și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc